

Lengte

17 km

Start- en eindpunt

Natuurpoort De Roovertsche Leij
Gorps Baantje 1
5051 PX Goirle

Openbaar vervoer

Bushalte Natuurpoort Roovertsche Leij, Lijn 450 Tilburg - Turnhout (www.delijn.be). Naar startpunt 100 meter.

Parkeren

Natuurpoort De Roovertsche Leij, Gorps Baantje 1, 5051 PX Goirle

Horeca

Natuurpoort De Roovertsche Leij
Gorps Baantje 1
5051 PX Goirle

klooster Nieuwkerk
Nieuwkerk 2
5051 PN Goirle

Op enkele punten onderweg zijn banken en picknickplaatsen ingericht.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

23-01-2024

Hart van Brabant

Onder de rook van Tilburg en aan de Nederlands-Belgische grens is het gebied rondom de Regte Heide een prachtige natuurlijke oase in het Brabantse land. De beekdalen van de Roovertsche Leij, de Oude Leij en de Poppelsche Leij bepalen er het landschapsbeeld. Ze stromen langs de Landgoederen Gorp en Roover, De Hoevens en Nieuwkerk en het heidegebied van de Regte Heide. Vanaf Natuurpoort Roovertsche Leij volgen we het beekdal van de Roovertsche Leij door het buurtschap Breehees naar industriegebied Tijvoort. We steken de N630 over naar de Regte Heide en komen voorbij de grafheuvels uit de Vroege en Midden Bronstijd in het beekdal van de Oude Leij in het Riels Laag. Vanaf het Riels Hoefke volgen we de noordelijke oever van de Oude Leij voorbij het buitenhuis Muldersnest en Landgoed De Hoevens naar het moerassige gebied van Papenmoeren. Hier steken we door naar het Halve Maan ven en bereiken we het voormalige Klooster Nieuwkerk op het Landgoed Nieuwkerk. Als we de Poppelsche Leij zijn overgestoken voert het laatste traject ons naar de voormalige grafkelder van de adellijke familie Van Hogendorp en keren we over het Nieuwkerksbaantje terug naar het startpunt: Natuurpoort Roovertsche Leij.

Routebeschrijving verloopt via knooppunten van het Wandelroutenetwerk VisitBrabant: 64 - 68 - 67 - 65 - 31 - 30 - 1 - 27 - 26 - 59 - 58 - 57 - 54 61 9 - 64

Routebeschrijving

1 Vanaf de parkeerplaats bij Natuurpoort Roovertsche Leij vertrekken we linksaf over het onverharde Gorps Baantje langs de bosrand. We passeren KNP64 en wandelen langs het Klimbos van Rocks 'n River om dan het eerste onverharde pad naar links in te slaan met de bosrand aan de rechterhand. In het open veld buigt het pad naar rechts en we houden op een driesprong bij de hoek van het bos bij KNP68 links aan. Even verder gaat onze route voorbij aan het metalen bruggetje aan onze rechterzijde. Zo komen we aan het betonnen bruggetje, dat ons over de Roovertsche Leij brengt. Rechthout langs KNP67 bereiken we een kruising van paden en hier slaan we linksaf. We staan hier aan de zuidzijde van het buurtschap Breehees. De meanderende Roovertsche Leij is hier beeldbepalend en stroomt in noordelijke richting langs het gehucht dat oostelijk van dit stroompje is gelegen. Wij volgen het asfalt tot aan de Y-splitsing, waar we circa 10 meter rechthout wandelen om dan bij KNP65 linksaf de grasbaan te nemen. Zo komen we uit bij de toegang tot Boerderijcamping Breehees op de Eerste Schoor. We volgen het asfalt met de bocht mee naar links tot voor de brug over de Roovertsche Leij. Hier wandelen we rechtsaf langs het hek over de grasbaan op de oever van de Roovertsche Leij. Langs bosschages en door een draaipoortje houden we rechts aan en komen door het weiland uit op het asfalt van Breehees. Hier gaat de route even naar links om dan de eerste onverharde weg, de Vloedijk, linksaf in te slaan. Deze onverharde weg wandelen we helemaal uit en passeren nogmaals de Roovertsche Leij, die rechts van het pad in een overloop bekken uitstroomt en dan verder gaat als Nieuwe Leij. Aan het einde komen we uit op de Poppelseweg. Hier slaan we linksaf tot aan de rotonde met de Tivoortsebaan met een opvallend kunstwerk van landschapskunstenaar Paul de Kort.

2 Op deze rotonde houden we rechts aan en volgen de groengele markering aan de Tivoortsebaan door het industriegebied. We lopen door tot aan de kruising waar de straat zich verbreedt. Hier gaat de

route linksaf de Nieuwkerksedijk in, die we langs het tankstation helemaal rechtdoor uitlopen tot aan de oversteekplaats met de N630, de Turnhoutsebaan. Bij de verkeerslichten steken we over en gaan rechtsaf de Nieuwkerksedijk Zuid op tot aan de Y-splitsing. Hier kiezen we voor de route naar links over De Fokmast. Het is een oud met kinderkopjes geplaveid laantje, dat we helemaal uitlopen tot aan de T-splitsing met de Tweede Dijk bij KNP31. We wandelen bij de sluitboom naar links langs de beboste oostzijde van de Regte Heide en aangekomen bij KNP30 slaan we rechtsaf. Verder wandelend staan we dan eindelijk op de échte heide: de Regte Heide, een onafzienbare vlakte, die zich voor ons opent met een uitgestrektheid van 250 hectare. Over een breed zandpad steken we de Regte Heide dwars over, de groengele markering volgend in westelijke richting tot bij KNP1. Hier vinden we een zestal grafheuvels uit de Vroege en Midden Bronstijd (circa 1700 tot 1000 vóór Christus), die in een naar het westen gekeerde boog liggen aan de rand van het heidegebied.

3 Vanaf KNP1 houden we rechts aan en komen bij KNP27 aan de westzijde van het heidegebied op de overgang naar het beekdal van de Oude Leij in het Riels Laag met een afwisseling van droge en natte heide. Even verderop bereiken we de 'Witte Brug' over de Oude Leij. Zo komen we in het buurtschap 't Riels Hoefke, waar we op de 3-sprong links aanhouden. Aan onze rechterzijde van de klinkerbestrating ligt de Brakelsche Heide, een bosgebied van Staatsbosbeheer. Waar de klinkerweg overgaat in een brede zandweg ligt aan de linkerzijde een boerderij, die eigendom is van Brabants Landschap. De rullige zandweg voert langs de bosrand en we passeren een drietal zwerfstenen met daarop een tekst van dichteres Pien Storm van Leeuwen met als thema: 'in de bedding van de tijd rondt zich de steen'. Dan gaat de route naar rechts langs het geheel in de bossen verscholen liggende landhuis 'Muldersnest'. Langs het perceel nemen we het eerste pad naar links en wandelen dit bospad uit tot de kruising van bospaden bij KNP59. Hier kiezen we voor het

bospad richting KNP58. We zijn hier op de grens van Landgoed De Hoevens. Verderop komen we in het gebied dat op de topografische kaart staat vermeld als Leeuwerkeneik.

4 Bij KNP58 houden we links aan. Zo krijgen we zicht op het beekdal van de Oude Leij, gelegen in een drassig weidegebied dat op de topografische kaart vermeld staat als 'Papenmoeren'. Deze naam komt al in het begin van de 13e eeuw voor in documenten als bezit van de Abdij van Tongerlo. De naam 'Papenmoeren' herinnert daaraan en in de volksmond spreekt men ook van Tabsmoer, een verbastering van: 't Abts moer. De route slaat linksaf en we steken het natte beekdal van de Oude Leij over via het houten vlonderpad. Op de T-splitsing aangekomen gaan we naar rechts en wandelen door een drassig gebied met houtwallen tot aan een kikkerpoel met bankje met daarop de naam van Jhr. Mr. Jan Pieter Six, de voormalige voorzitter van de Nederlandse Milieupool. Nu komen we bij KNP57 en gaan hier linksaf. Bij de eerste kruising aangekomen bij KNP54 steken we de kruising recht over en blijven we de brede zandweg volgen langs het aan de rechterzijde gelegen Halve Maan ven. Voorbij het ven komen we op de Nieuwkerksbaantje en slaan linksaf. We komen nu in het gehucht Nieuwkerk, waar Baron Albert De Meester de Betzenbroek in 1913 een klooster laat bouwen en dat nu een horeca bestemming heeft.

5 We blijven het Nieuwkerksbaantje volgen en passeren aan de linkerzijde een pand dat behoort tot het landgoed Het Ooievaartsnest van eigenaar

Baron Jamblinne de Meux met de typisch geelrode vensterluiken. Dan staan we op de kruising van wegen met Aalsedijk en Nieuwkerksedijk bij ANWB-paddenstoel P-24700 en KNP61. Een beeld van een statige bisschop met mijter waakt hier over de verkeerssituatie. Wij wandelen rechtuit voorbij het bruggetje over de Poppelsche Leij bij Grenspaal 211. Hier ligt aan de rechterzijde op enkele tientallen meters op Belgisch grondgebied het grenskapelletje, dat hier in 1650 als schuilkerk tijdens de Reformatie is gebouwd voor de Tilburgse Katholieken op het hier toen Spaans grondgebied. Deze wordt in 1799 afgebroken en dan komt op dezelfde plek de kapel Sint Jans Gool, die er nu nog steeds staat. Voorbij het weidegebiedje gaat de route tegenover het Belgische pand aan Nieuwkerk 19, B-2389 Ravels achter de sluitboom het bospad in. We volgen dit bospad waar aan de rechterzijde eens het buitenhuis 'Dennenoord' (1824) van de familie Van Hogendorp is gebouwd. Op de kruising van bospaden slaan we rechtsaf om dan even verderop naar links te wandelen. Aan dit laantje ligt rechts in het bos verscholen de grafkelder van de Graven van Hogendorp. Nu ligt de kelder er verlaten bij en de boogvormige toegang is nauwelijks zichtbaar en toegankelijk. Voorbij deze grafkelder gaat de route verderop naar rechts en nogmaals naar rechts over het bospad langs de oostzijde van deze grafkelder tot we weer op het Nieuwkerksbaantje uitkomen. Hier wandelen we linksaf en passeren voorbij KNP9 links aan de sloot een verweerd hardstenen monumentje met op de sokkel nog net leesbaar de datum '13 mars 1916'. Aan het einde van het Nieuwkerksbaantje steken we bij de rotonde recht over en zij we terug op het vertrekpunt bij Natuurpoort Roovertsche Leij.

Omgevingsinformatie

Roovertsche Leij - Oude Leij - Poppelsche Leij

Deze beeldbepalende beekjes op de wandelroute ontspringen in de omgeving van de Nederlands-Belgische grens en vloeien bij Goirle samen tot de Nieuwe Leij. De Oude Leij meandert aan de oostzijde van de Regte Heide door het brede beekdal van het Riels Laag, dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. Het gebied bestaat uit droge en vochtige heide en moerassige laagte, die als retentiebekken kan worden gebruikt. De Poppelsche Leij ontspringt op de Poppelse Hei net over de Belgische grens, waar bij Landgoed De Schrieken nabij Poppel er de Ossevenloop bij komt. De Poppelsche Leij vormt 7 kilometer lang de grens tussen België en Nederland. Ten zuiden van Goirle vloeit de Poppelsche Leij samen met de Roovertsche Leij en stroomt dan verder als de Nieuwe Leij. Deze Roovertsche Leij ontspringt in de omgeving van het Belgische Ravels en stroomt langs Poppel en het natuurreserveaat Tulderse Beemde. Nabij de Rovertkapel passeert het bij grensmaal 209 de Belgisch-Nederlandse grens en stroomt door het Landgoed Gorp en Rovert. De Poppelse Leij en de Roovertsche Leij verschillen sterk van elkaar in karakter. De Roovertsche Leij is weinig vergraven en slingert nog geheel natuurlijk door het bos. Eenmaal buiten het landgoed Gorp en Rovert is de beekloop rechtgetrokken. De Poppelse Leij is daarentegen veel meer een overloop van een serie vennen en moerassen aan de rand van de Regte Heide. Deze beek heeft nooit sterk gemeanderd en is verlegd.

Goirle - omgevingskunstwerk

Aan de rotonde van de Tivoortsebaan met de Poppelseweg ligt een driehoekig gebiedje, geheel omsloten door wegen en fietspaden, met een opvallend kunstwerk van landschapskunstenaar Paul de Kort. Hier zijn door de kunstenaar 103 houten palen in een bepaald stramen geplaatst, die associatie oproepen met de grafheuvels op de Regte Heide. Op de koppen van de houten palen zijn onder een hoek van 45 graden roestvaste, gepolijste stalen platen geplaatst, die de lucht reflecteren en in het centrum staat een roestvast stalen centrumobject, waarop met lasermarkering tekens zijn aangebracht die de locaties van de palen aanduiden.

De Regte Heide

Deze onafzienbare heidevlakte is 250 hectare. Het gebied is gelegen op een ongeveer 1 km brede dekzandrug, die de waterscheiding vormt tussen de Oude Leij in het westen en de Poppelsche Leij in het oosten. Hij ontleent zijn naam aan 'Heide van het recht', waar in vroeger jaren terechtstellingen hebben plaatsgevonden door middel van de galg. De Regte Heide is in bezit van Brabants Landschap, maar in het verleden is het natuurgebied in bezit geweest van Alphen, Riel en Goirle, die het aan Tilburg verkocht hebben als militair oefenterrein. Door de militaire voertuigen wordt de hei op tal van plaatsen verpletterd, oude loopgraven doorploegen het gebied, vliegdennen en de verspreid voorkomende eiken- en berkenbegroeiing hebben het zwaar te verduren en er wordt illegaal rommel gedumpt. Uit een oogpunt van natuurbescherming niets goeds! Dit is pas mogelijk geworden sinds de heide en de verspreid liggende landbouwenclaves in eigendom komen van Brabants Landschap en er werk kan worden gemaakt van natuurontwikkeling. Zo zijn nu in de loop der jaren spectaculaire natuurherstelplannen uitgevoerd en is de heide weer in oude glorie hersteld.

Grafheuvels - De Regte Heide

Op de brede dekzandrug van de Regte Heide vinden we zestal grafheuvels uit de Vroege en Midden Bronstijd (circa 1700 tot 1000 vóór Christus), die in een naar het westen gekeerde boog liggen aan de rand van het heidegebied. Alles wijst op een nederzetting met hutten en akkertjes uit die tijd. Het

duurde tot 1935 als archeologen voor de eerste keer de grafheuvels opgraven. Het zijn Dr. W.J.A. Willems en Johan Willems, die bij de opgravingen tot de ontdekking komen dat het om Keltische grafheuvels gaat, waarvan er een met een voor Europa unieke ringwal is omgeven met vóórliggende, droge sloot. Ze brengen grafgiften aan het licht als strijdbijlen, polsbeschermers, stenen dolken, knopen en kralen. De heuvels worden naar hun aller vroegste toestand gerestaureerd, wat ze aanzienlijk hoger maakt. Later raken ze overwoekerd om dan in 1980 opnieuw te worden hersteld: struiken worden verwijderd, de heuvels opnieuw gemodelleerd en rond vijf van hen wordt een nieuwe palenkrans aangebracht. Aan verkleuringen in de bodem valt af te leiden dat de palen er ook oorspronkelijk gestaan hebben. Een infopaal geeft informatie over deze cultplek.

Landgoed De Hoevens

Dit 190 hectare grote landgoed, maakt deel uit van een uitgestrekt natuurgebied langs de Belgische grens. Landgoed De Hoevens, dat niet toegankelijk is voor publiek, kent een bewogen geschiedenis. In 709 komen de gronden door schenking in het bezit van St. Willibrordus die ze in 736 overdraagt aan de Abdij van Echternach. In 1175 gaat het bezit over naar de Abdij van Tongerlo, die het tot 1798 beheert. Van de vijf hoeven uit die tijd bestaan er nog twee: de Nieuwelandse Hoeve uit 1205 en de nog in vrij oorspronkelijke staat verkerende Grote Hoeve, gebouwd begin 16e eeuw. Na de inlijving van Brabant bij het Franse keizerrijk worden de gronden geconfisqueerd en verkocht. In 1919 kopen de Tilburgse textielabrikanten Henri en Joseph Blomjous het landgoed aan als jachtgebied. In 1920 bouwt de bekende Tilburgse architect Jan van der Valk een fraaie jachtkamer aan de Grote Hoef. Landgoed De Hoevens onderhoudt een goede samenwerking met Brabants Landschap, waardoor de natuur- en landschapswaarden vergroot zijn nieuwe natuur ontwikkeling door omvorming van bouwland tot nieuw bos en de aanleg van nieuwe houtwallen, lanen en kikkerpoelen. Ook de aanleg van een Natuurbegraafplaats maakt hiervan deel uit. Zo heeft Landgoed De Hoevens een heel eigen gezicht in het oude cultuurlandschap, overeenkomstig de vroegste kaarten uit 1745. Door dit beheer vinden we hier weer bijzondere planten en is het landgoed in trek bij wild.

Landgoed Nieuwkerk

Dit landgoed is ontstaan in het begin van de 19e eeuw, maar al in de 13e eeuw heeft de Abdij van Tongerlo hier een hoeve in bezit. De naam Nieuwkerk komt van de 'nyeuwe kerck van dije van Tilborch' ofwel de grenskerk van de Tilburgers, waarbij een huis annex herberg, is gebouwd. Het grondbezit blijft in handen van de Abdij van Tongerlo tot 1796, als de abdij wordt opgeheven. In 1809 komt het Landgoed Nieuwkerk korte tijd in bezit van Keizer Napoleon en wordt in 1814 Rijksdomein. In 1820 koopt Gijsbert Jacob van Hogendorp (1783-1845) een groot aantal goederen in dit gebied en richt een veldoven op voor het bakken van baksteen om daarmee nieuwe gebouwen neer te zetten. Zijn laatste levensjaren slijt hij op Landgoed Nieuwkerk, waar hij in 1845 overlijdt aan de gevolgen van een ongeluk met een op hol geslagen paard. Hij wordt tijdelijk begraven in de familiegrafkelder op Landgoed Nieuwkerk. Het landgoed wordt in 1860 gekocht door Jhr. Jean François de Meester en het komt later in bezit van Baron Albert De Meester de Betzenbroeck, die er de bouw van een klooster mogelijk maakt. Het landgoed behoort sinds 1986 door vererving toe aan de Belgische adellijke familie de Jamblinne de Meux. In 1997 komt er een einde aan de religieuze bestemming en bouwt een particulier in 2006 het klooster om tot bezinnings- en congrescentrum. Helaas blijkt deze formule niet levensvatbaar waarna in 2012 het klooster een horeca bestemming krijgt. Het landgoed wordt beheerd door Brabants Landschap.

Dennenoord

Op Landgoed Nieuwkerk bouwt de Familie van Gijsbert Jacob van Hogendorp (1783-1845) in 1824 het buitenhuis 'Dennenoord' (1824) van de familie Van Hogendorp is gebouwd. Het hele complex heeft bestaan uit een rentmeesterwoning met grote stal, schuur, bergplaats en een vrijstaand bakhuisje.

Het perceel is omgeven door een brede, visrijke gracht, waarin sluisjes de aan- en afvoer van het water regelden. Achter de woning was een Engelse tuin, een moestuin en een boomgaard. Op 12 december 1943 is 'Dennenoord' door schoorsteenbrand verwoest. De bouwval heeft intussen plaats gemaakt voor een nieuw optrekje. Wat nog rest in de nabijheid van 'Dennenoord' is de gemetselde bovengrondse graftombe van de Graven van Hogendorp. Deze graftombe is in 1823 gebouwd op verzoek van Graaf Diederik Johan François van Hogendorp (1776-1839), omdat de familie in verband met de teruggave van de Heikese kerk aan de katholieken door de protestanten niet meer over haar praalgraf in die kerk kan beschikken. In die grafkelder worden in 1839 Diederik Johan François van Hogendorp bijgezet, in 1845 Gijsbert Jacob van Hogendorp (1783-1845) en in 1853 Maria Johanna van der Sleijden, de tweede vrouw van Graaf Diederik Johan François van Hogendorp. Maar de stoffelijke overblijfselen van deze personen worden op 13 mei 1861 naar het familiegraf in Dordrecht overgebracht. Sindsdien is de grafkelder leeg. In WOII zoeken de mensen van Nieuwkerk hier hun toevlucht tijdens de felle gevechten, die daar hebben plaatsgevonden. Nu ligt de kelder er verlaten bij. De omgeving is dicht begroeid, waarbij vier beuken op de hoeken domineren en de boogvormige toegang is nauwelijks zichtbaar en toegankelijk.

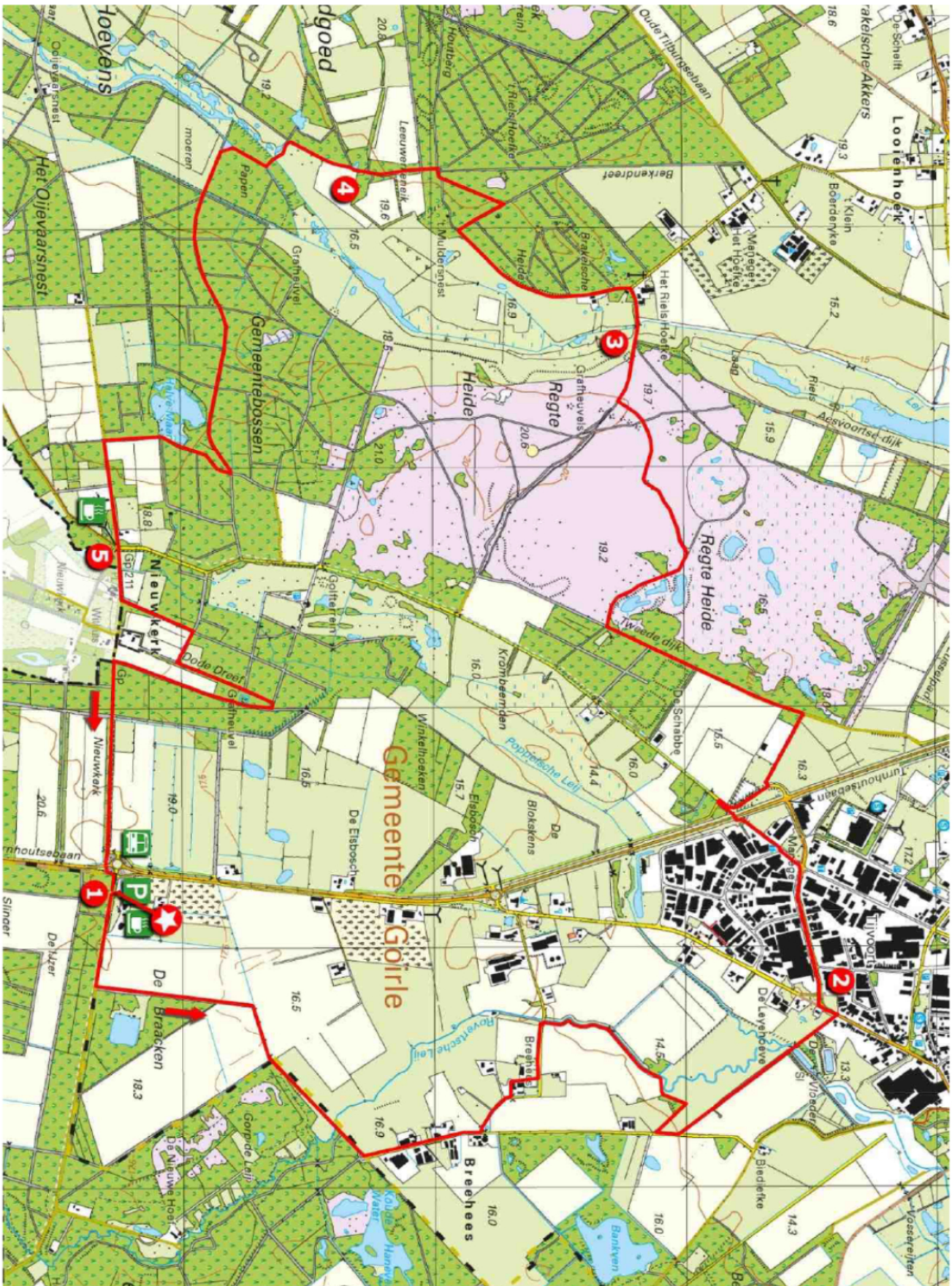

De Leijdalen Route, 17 km

WandelZoekpagina

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen